GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs /*Curso*
2024-2025

1 Dades d'identificació de l'assignatura
Datos de identificación de la asignatura

Nom de l'assignatura *Nombre de la asignatura*	Instrument Principal: violí *Instrumento Principal: violín*				
Crèdits ECTS *Créditos ECTS*	24	Curs *Curso*	4º	Semestre *Semestre*	Anual
Tipus de formació *Tipo de formación* bàsica, específica, optativa *básica, específica, optativa*	Específica *Específica*	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura *Idioma/s en que se imparte la asignatura*			Valencià *Español*
Matèria *Materia*	Instrument/Veu *Instrumento-Voz*				
Títol Superior *Título Superior*	Graduat/da en Música *Graduado/a en Música*				
Especialitat *Especialidad*	Interpretació *Interpretación*				
Centre *Centro*	Conservatori Superior de Música "Óscar Esplà" d'Alacant				
Departament *Departamento*	Instruments de Corda-Arc *Instrumentos de Cuerda-Arco*				
Professorat *Profesorado*	Vicente Antón, David Francés, Guillem Ortega				
e-mail *e-mail*	v.antonmartinez@iseacv.gva.es d.franceseguilaz@iseacv.gva.es g.ortegarosell@iseacv.gva.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

El Graduat o Graduada en interpretació haurà de ser un professional qualificat amb un domini complet de les tècniques d'interpretació de l'instrument i el seu repertori, i si és el cas, d'instruments complementaris.
Haurà d'estar preparat per a exercir una labor interpretativa d'alt nivell d'acord amb les característiques de la seua modalitat i especialització, tant en el paper de solista com formant part d'un conjunt, així com, si és el cas, en la seua condició d'intèrpret acompanyant de música i de dansa.
Haurà de conèixer les característiques tècniques i acústiques del seu instrument, aprofundint en el seu desenvolupament històric.
Haurà de tindre formació per a l'exercici de l'anàlisi i del pensament musical, i disposar d'una sòlida formació metodològica i humanística que li ajude en la tasca d'investigació afí a l'exercici de la seua professió.

El Graduado o Graduada en interpretación deberá ser un profesional cualificado con un dominio completo de las técnicas de interpretación del instrumento y su repertorio, y en su caso, de instrumentos complementarios.
Deberá estar preparado para ejercer una labor interpretativa de alto nivel de acuerdo con las características de su modalidad y especialización, tanto en el papel de solista como formando parte de un conjunto, así como, en su caso, en su condición de intérprete acompañante de música y de danza.
Deberá conocer las características técnicas y acústicas de su instrumento, profundizando en su desarrollo histórico.
Deberá tener formación para el ejercicio del análisis y del pensamiento musical, y disponer de una sólida formación metodológica y humanística que le ayude en la tarea de investigación afín al ejercicio de su profesión.

1.2 Coneixements previs
Conocimientos previos

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

-Nivell de competències corresponent als continguts terminals del Curs III

-Nivel de competencias correspondiente a los contenidos terminales del Curso 3º

2 Competències de l'assignatura
Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

CE 1 Interpretar el repertori significatiu de la seua especialitat tractant de manera adequada els aspectes que l'identifiquen en la seua diversitat estilística.
CE 2 Construir una idea interpretativa coherent i pròpia.
CE 4 Expressar-se musicalment amb el seu instrument/veu de manera fonamentada en el coneixement i domini en la tècnica instrumental i corporal, així com en les característiques acústiques, organològiques i en les variants estilístiques.
CE 5 Comunicar, com a intèrpret, les estructures, idees i materials musicals amb rigor.
CE 6 Argumentar i expressar verbalment els seus punts de vista sobre la interpretació, així com respondre al repte que suposa facilitar la comprensió de l'obra musical.
CE 7 Desenvolupar aptituds per a la lectura i improvisació sobre material musical.

CT 1 Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.
CT 2 Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
CT 3 Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza.
CT 6 Realitzar autocrítica cap al propi exercici professional i interpersonal.
CT 8 Desenvolupar raonada i críticament idees i arguments.
CT 9 Integrar-se adequadament en equips multidisciplinaris i en contextos culturals diversos.
CT 11 Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat.
CT 12 Adaptar-se, en condicions de competitivitat, als canvis culturals, socials i artístics i als avanços que es produïsquen a l'àmbit professional i seleccionar els camins adequats de formació contínua.
CT 13 Buscar l'excel·lència i la qualitat en la seua activitat professional.
CT 14 Dominar la metodologia d'investigació en la generació de projectes, idees i solucions viables.
CT 15 Treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional.
CT 16 Usar els mitjans i recursos al seu abast amb responsabilitat cap al patrimoni cultural i mediambiental
CT 17 Contribuir amb la seua activitat professional a la sensibilització social de la
Importància del patrimoni cultural, i la seua incidència en els diferents àmbits i la seua capacitat de generar valors significatius.

CG 2 Mostrar aptituds adequades per a la lectura, improvisació, creació i recreació musical.
CG 3 Produir i interpretar correctament la notació gràfica de textos musicals.
CG 6 Dominar un o més instruments musicals en un nivell adequat al seu camp principal d'activitat.
CG 8 Aplicar els mètodes de treball més apropiats per a superar els reptes que se li presenten al terreny de l'estudi personal i en la pràctica musical col·lectiva.
CG 9 Conèixer les característiques pròpies del seu instrument principal, en relació a la seua construcció i acústica, evolució històrica i influències mútues amb altres disciplines.
CG 11 Estar familiaritzat amb un repertori ampli i actualitzat, centrat en la seua especialitat, però obert a altres tradicions. Reconèixer els trets estilístics que caracteritzen al dit repertori i poder descriure'ls de forma clara i completa.
CG 13 Conèixer els fonaments i l'estructura del llenguatge musical i saber aplicar-los en la pràctica interpretativa, creativa, d'investigació o pedagògica.
CG 17 Estar familiaritzat amb els diferents estils i pràctiques musicals que li permeten entendre, en un context cultural més ampli, el seu propi camp d'activitat i enriquir-lo.

CG 18 Comunicar de forma escrita i verbal el contingut i els objectius de la seua activitat professional a persones especialitzades, amb ús adequat del vocabulari tècnic i general.
CG 23 Valorar la creació musical com l'acció de donar forma sonora a un pensament estructural ric i complex.
CG 24 Desenvolupar capacitats per a l'autoformació al llarg de la seua vida professional.
CG 25 Conèixer i ser capaç d'utilitzar metodologies d'estudi i investigació que li capaciten per al continu desenvolupament i innovació de la seua activitat musical al llarg de la seua carrera.

CE 1 Interpretar el repertorio significativo de su especialidad tratando de manera adecuada los aspectos que lo identifican en su diversidad estilística.
CE 2 Construir una idea interpretativa coherente y propia.
CE 4 Expresarse musicalmente con su instrumento/voz de manera fundamentada en el conocimiento y dominio en la técnica instrumental y corporal, así como en las características acústicas, organológicas y en las variantes estilísticas.
CE 5 Comunicar, como intérprete, las estructuras, ideas y materiales musicales con rigor.
CE 6 Argumentar y expresar verbalmente sus puntos de vista sobre la interpretación, así como responder al reto que supone facilitar la comprensión de la obra musical.
CE 7 Desarrollar aptitudes para la lectura e improvisación sobre material musical.

CT 1 Organizar y planificar el trabajo de forma eficiente y motivadora.
CT 2 Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.
CT 3 Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos del trabajo que se realiza.
CT 6 Realizar autocrítica hacia el propio desempeño profesional e interpersonal.
CT 8 Desarrollar razonada y críticamente ideas y argumentos.
CT 9 Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares y en contextos culturales diversos.
CT 11 Desarrollar en la práctica laboral una ética profesional basada en la apreciación y sensibilidad estética, medioambiental y hacia la diversidad.
CT 12 Adaptarse, en condiciones de competitividad, a los cambios culturales, sociales y artísticos y a los avances que se produzcan en el ámbito profesional y seleccionar los cauces adecuados de formación continua.
CT 13 Buscar la excelencia y la calidad en su actividad profesional.
CT 14 Dominar la metodología de investigación en la generación de proyectos, ideas y soluciones viables.
CT 15 Trabajar de forma autónoma y valorar la importancia de la iniciativa y el espíritu emprendedor en el ejercicio profesional.
CT 16 Usar los medios y recursos a su alcance con responsabilidad hacia el patrimonio cultural y medioambiental
CT 17 Contribuir con su actividad profesional a la sensibilización social de la
importancia del patrimonio cultural, y su incidencia en los diferentes ámbitos y su capacidad de generar valores significativos.

CG 2 Mostrar aptitudes adecuadas para la lectura, improvisación, creación y recreación musical.
CG 3 Producir e interpretar correctamente la notación gráfica de textos musicales.
CG 6 Dominar uno o más instrumentos musicales en un nivel adecuado a su campo principal de actividad.
CG 8 Aplicar los métodos de trabajo más apropiados para superar los retos que se le presenten en el terreno del estudio personal y en la práctica musical colectiva.
CG 9 Conocer las características propias de su instrumento principal, en relación a su construcción y acústica, evolución histórica e influencias mutuas con otras disciplinas.
CG 11 Estar familiarizado con un repertorio amplio y actualizado, centrado en su especialidad, pero abierto a otras tradiciones. Reconocer los rasgos estilísticos que caracterizan a dicho repertorio y poder describirlos de forma clara y completa.
CG 13 Conocer los fundamentos y la estructura del lenguaje musical y saber aplicarlos en la práctica interpretativa, creativa, de investigación o pedagógica.
CG 17 Estar familiarizado con los diferentes estilos y prácticas musicales que le permitan entender, en un contexto cultural más amplio, su propio campo de actividad y enriquecerlo.
CG 18 Comunicar de forma escrita y verbal el contenido y los objetivos de su actividad profesional a personas especializadas, con uso adecuado del vocabulario técnico y general.
CG 23 Valorar la creación musical como la acción de dar forma sonora a un pensamiento estructural rico y complejo.
CG 24 Desarrollar capacidades para la autoformación a lo largo de su vida profesional.
CG 25 Conocer y ser capaz de utilizar metodologías de estudio e investigación que le capaciten para el continuo desarrollo e innovación de su actividad musical a lo largo de su carrera.

3 Resultats d'aprenentatge
Resultados de aprendizaje

RESULTATS D'APRENENTATGE *RESULTADOS DE APRENDIZAJE*	COMPETÈNCIES RELACIONADES *COMPETENCIAS RELACIONADAS*
A. Consolidar les estratègies necessàries per a aconseguir una presa de consciència i un control corporal que permeten un desenvolupament instrumental adequat.	**A.** CT3, CG8, CE4
B. Replantejar els hàbits posturals i de moviment.	**B.** CT3, CG8
C. Desenvolupar l'autonomia en l'estudi de la tècnica, de la tècnica aplicada i del repertori propi del curs: -Tècnica: Afinació i ritme. Qualitat del so. Canvis de posició, de corda i de l'arc. Posicions fixes. Dobles cordes, acords, harmònics, ornaments. Dinàmica de l'arc. Aplicació i domini del *vibrato* segons l'estil. -Tècnica aplicada: Estudis, tècnics i de concert. -Autonomia en les digitacions i arcades en obres i estudis. -Repertori: Aplicar la tècnica desenvolupada i les característiques diferenciadores de cada estil.	**C.** CT1, CT2, CT14, CT15, CG2, CG8, CG9, CG11, CG17, CE1, CE2, CE5
D. Desenvolupar l'autonomia i el criteri personal a través del coneixement, anàlisi i comprensió dels distints elements i procediments constructius, per a possibilitar una interpretació coherent i conscient.	**D.** CT3, CT6, CT15, CG13, CG25, CE2, CE7
E. Interpretar el repertori proposat amb criteris estilístics adequats.	**E.** CT8, CT13, CG3
F. Desenvolupar hàbits d'estudi que permeten assimilar un alt nivell autocrític.	**F.** CT6, CT13, CG18, CG24
G. Estimular l'interès per conèixer els diferents estils interpretatius.	**G.** CG3, CE5, CE6, CG11, CG17, CE1, CE5, CE7
H. Practicar els processos que possibiliten la interpretació de memòria i la capacitat de lectura a vista de manera funcional i comprensiva.	**H.** CG2, CE7
I. Dominar actituds i hàbits de concert. Comunicar com un intèrpret en concert.	**I.** CT9, CT11, CT12, CT13, CT16, CT17, CG23, CG24, CE2, CE4, CE5
J. Consolidar la interrelació dels diferents aspectes posturals, tècnics, interpretatius, analítics i estilístics d'acord amb el nivell requerit en este curs.	**J.** CE1, CE2, CE4, CE5, CE6, CE7
K. Interpretar amb qualitat tècnica i artística una selecció de repertori de diferents estils/gèneres en el context d'un recital públic. Adequar dita interpretació a les circumstàncies canviants de tal context: acústica, instrument acompanyant, etc. Interpretar de memòria una part d'aquest repertori.	**K.** CT3, CT13, CG2, CG3, CG6, CG11, CE1, CE2, CE3, CE4, CE5

A. *Afianzar las estrategias necesarias para conseguir una toma de conciencia y un control corporal que permitan un desarrollo instrumental adecuado.*	***A.*** *CT3, CG8, CE4*
B. *Replantear los hábitos posturales y de movimiento.*	***B.*** *CT3, CG8*
C. *Desarrollar la autonomía en el estudio de la técnica, de la técnica aplicada y del repertorio propio del curso:* *-Técnica: Afinación y ritmo. Calidad del sonido. Cambios de posición, de cuerda y del arco. Posiciones fijas. Dobles cuerdas, acordes, armónicos, ornamentos. Dinámica del arco. Aplicación y dominio del vibrato según el estilo.* *-Técnica aplicada: Estudios, técnicos y de concierto.* *-Autonomía en las digitaciones y arcadas en obras y estudios.* *-Repertorio: Aplicar la técnica desarrollada y las características diferenciadoras de cada estilo.*	***C.*** *CT1, CT2, CT14, CT15, CG2, CG8, CG9, CG11, CG17, CE1, CE2, CE5*
D. *Desarrollar la autonomía y el criterio personal a través del conocimiento, análisis y comprensión de los distintos elementos y procedimientos constructivos, para posibilitar una interpretación coherente y consciente.*	***D.*** *CT3, CT6, CT15, CG13, CG25, CE2, CE7*
E. *Interpretar el repertorio propuesto con criterios estilísticos adecuados.*	***E.*** *CT8, CT13, CG3*
F. *Desarrollar hábitos de estudio que permitan asimilar un alto nivel autocrítico.*	***F.*** *CT6, CT13, CG18, CG24*
G. *Estimular el interés por conocer los diferentes estilos interpretativos.*	***G.*** *CG3, CE5, CE6, CG11, CG17, CE1, CE5, CE7*
H. *Practicar los procesos que posibilitan la interpretación de memoria y la capacidad de lectura a vista de modo funcional y comprensivo.*	***H.*** *CG2, CE7*
I. *Dominar actitudes y hábitos de concierto. Comunicar como un intérprete en concierto.*	***I.*** *CT9, CT11, CT12, CT13, CT16, CT17, CG23, CG24, CE2, CE4, CE5*
J. *Afianzar la interrelación de los diferentes aspectos posturales, técnicos, interpretativos, analíticos y estilísticos de acuerdo con el nivel requerido en este curso.*	***J.*** *CE1, CE2, CE4, CE5, CE6, CE7*
K. *Interpretar con calidad técnica y artística una selección de repertorio de diferentes estilos/géneros en el contexto de un recital público. Adecuar dicha interpretación a las circunstancias cambiantes de tal contexto: acústica, instrumento acompañante, etc. Interpretar de memoria una parte de dicho repertorio.*	***K.*** *CT3, CT13, CG2, CG3, CG6, CG11, CE1, CE2, CE3, CE4, CE5*

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge
Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje

Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes... *Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas...*	Planificació temporal *Planificación temporal*
Atenent tant el descriptor general d'esta assignatura com al de la de Repertori amb Piano, arreplegats en l'Orde 24/11, de 2 de novembre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació de la Generalitat Valenciana, per la que s'estableixen i autoritzen els plans d'estudi dels centres d'ensenyances artístiques superiors de música dependents de l'ISEACV, conduents a l'obtenció del títol de Graduat o Graduada en Música: "Desenvolupament i perfeccionament de les capacitats tècnica, musical i artística, que permeten abordar la interpretació del repertori més representatiu dels estils propis de l'instrument/cant. Coneixement dels criteris interpretatius aplicables al dit repertori, d'acord amb la seua evolució estilística. Pràctica i estudi del repertori orquestral o, si és el cas, de l'agrupació que corresponga. Desenvolupament de les competències de memorització i d'actuació tant en un escenari públic com a enfront d'un tribunal, de manera que permeta afrontar els reptes de la vida professional." "Treball amb el pianista del repertori solista de l'especialitat formant un conjunt coherent i rigorós, destacant els aspectes interpretatius (convencions estilístiques, comprensió holística, etc.) i performatius (sincronització, cohesió musical, tècniques escèniques, etc.). Estudi d'aquest repertori amb l'acompanyament pianístic original (en cas de duo) o amb la reducció pianística (en cas de concerts per a orquestra /conjunt instrumental).", Els continguts globals de la mateixa quant al Repertori repartits a criteri del professor entre els 4 cursos que consta, d'acord amb el seu caràcter d'ensenyança individualitzada (ràtio 1/1), estan integrats per un conjunt mínim de 12 obres completes, que responen als següents epígrafs genèrics: -Barroc: la polifonia per a violí sol, tant en Sonates (sonates *da Chiesa*) com en Partites (sonates *da camera*) -Classicisme: la melodia acompanyada als distints gèneres (especialment el concert per a violí i orquestra) -Romanticisme/Nacionalisme: el caràcter romàntic i/o nacionalista en els diferents gèneres (concerts, sonates) -Impressionisme: els recursos sonors en l'escriptura per a violí -Atonalitat: influència del context harmònic en l'evolució de la tècnica interpretativa del violí a partir de començaments del segle XX -Neoclassicisme: constants del llenguatge clàssic en el context del segle XX -Repertori contemporani (posterior a 1950): nous recursos compositius en l'escriptura per a violí -Repertori espanyol: obra/s de compositors espanyols -Virtuosisme: recursos tècnics i interpretatius -Música de Cambra: els diferents papers del violí en este gènere -Lliure elecció: obra preparada íntegrament per l'alumne/a en la que demostre la seua capacitat d'aprenentatge autònom i l'assimilació de les diferents competències associades. Estos epígrafs apareixen ressenyats amb caràcter indicatiu perquè el professor trie, d'acord amb el de Repertori amb Piano i de forma personalitzada sobre els llistats orientatius, les obres més convenients per a l'alumne/a en cada moment segons l'orde que dispose, i responen a una visió integral del repertori per a violí tant en estils com en gèneres (a sol, de cambra i com a solista). En el cas que una mateixa obra responga a més d'un epígraf (per exemple: si l'alumne tria una obra de compositor espanyol, atonal i posterior a 1950), haurà de completar este programa mínim amb altres tantes. En l'obra triada lliurement per l'alumne i preparada/s íntegrament per ell s'aplicaran els criteris d'avaluació corresponents, igual que en la resta.	I SEMESTRE Repertori: -Repertori representatiu seleccionat segons el paràgraf anterior. En este 4t i últim curs caldrà ajustar-se especialment a completar el programa amb el/els epígraf/s que encara no hagen sigut estudiats. Examen: Els continguts es determinaran amb antelació suficient en funció dels del Treball Fi de Títol. II SEMESTRE Repertori: -Repertori representatiu seleccionat segons el paràgraf anterior. En este 4t i últim curs caldrà ajustar-se especialment a completar el programa amb el/els epígraf/s que encara no hagen sigut estudiats. Examen: Els continguts es determinaran amb antelació suficient en funció dels del Treball Fi de Títol.

Els continguts en quant a Tècnica i Tècnica Aplicada estan centrats a resoldre les necessitats/carències de l'alumne/a en estos aspectes i poden representar un treball previ enfocat cap a un major desenvolupament tècnic en paral·lel amb l'estudi del Repertori.	
Atendiendo tanto al descriptor general de esta asignatura como al de la de Repertorio con Piano, recogidos en la Orden 24/11, de 2 de Noviembre, de la Consellería de Educación, Formación y Empleo de la Generalitat Valenciana, por la que se establecen y autorizan los planes de estudio de los centros de enseñanzas artísticas superiores de música dependientes del ISEACV, conducentes a la obtención del título de Graduado o Graduada en Música: *"Desarrollo y perfeccionamiento de las capacidades técnica, musical y artística, que permitan abordar la interpretación del repertorio más representativo de los estilos propios del instrumento/canto. Conocimiento de los criterios interpretativos aplicables a dicho repertorio, de acuerdo con su evolución estilística. Práctica y estudio del repertorio orquestal o, en su caso, de la agrupación que corresponda. Desarrollo de las competencias de memorización y de actuación tanto en un escenario público como frente a un tribunal, de modo que permita afrontar los retos de la vida profesional."* *"Trabajo con el pianista del repertorio solista de la especialidad formando un conjunto coherente y riguroso, destacando los aspectos interpretativos (convenciones estilísticas, comprensión holística, etc.) y performativos (sincronización, cohesión musical, técnicas escénicas, etc.). Estudio de dicho repertorio con el acompañamiento pianístico original (en caso de dúo) o con la reducción pianística (en caso de conciertos para orquesta /conjunto instrumental).", los contenidos globales de la misma en cuanto al Repertorio repartidos a criterio del profesor entre los 4 cursos de que consta, de acuerdo con su carácter de enseñanza individualizada (ratio 1/1), están integrados por un conjunto mínimo de 12 obras completas, que responden a los siguientes epígrafes genéricos:* *-Barroco: la polifonía para violín solo, tanto en Sonatas (sonatas da chiesa) como en Partitas (sonatas da camera)* *-Clasicismo: la melodía acompañada en los distintos géneros (especialmente el concierto para violín y orquesta)* *-Romanticismo/Nacionalismo: el carácter romántico y/o nacionalista en los diferentes géneros (conciertos, sonatas)* *-Impresionismo: los recursos sonoros en la escritura para violín* *-Atonalidad: influencia del contexto armónico en la evolución de la técnica interpretativa del violín a partir de comienzos del siglo XX* *-Neoclasicismo: constantes del lenguaje clásico en el contexto del siglo XX* *-Repertorio contemporáneo (posterior a 1950): nuevos recursos compositivos en la escritura para violín* *-Repertorio español: obra/s de compositores españoles* *-Virtuosismo: recursos técnicos e interpretativos* *-Música de Cámara: los diferentes papeles del violín en este género* *-Libre elección: obra preparada íntegramente por el alumno/a en la que demuestre su capacidad de aprendizaje autónomo y la asimilación de las diferentes competencias asociadas.*	*I SEMESTRE* *Repertorio:* *-Repertorio representativo seleccionado según el párrafo anterior. En este 4º y último curso se atenderá especialmente a completar el programa con el/los epígrafe/s que aún no hayan sido estudiados.* *Examen:* *Los contenidos se determinarán con antelación suficiente en función de los del Trabajo Fin de Título.* *II SEMESTRE* *Repertorio:* *-Repertorio representativo seleccionado según el párrafo anterior. En este 4º y último curso se atenderá especialmente a completar el programa con el/los epígrafe/s que aún no hayan sido estudiados.* *Examen:* *Los contenidos se determinarán con antelación suficiente en función de los del Trabajo Fin de Título.*

Estos epígrafes aparecen reseñados con carácter indicativo para que el profesor escoja, de acuerdo con el de Repertorio con Piano y de forma personalizada sobre los listados orientativos, las obras más convenientes para el alumno/a en cada momento según el orden que disponga, y responden a una visión integral del repertorio para violín tanto en estilos como en géneros (a solo, de cámara y como solista). En el caso de que una misma obra responda a más de un epígrafe (por ejemplo: si el alumno escoge una obra de compositor español, atonal y posterior a 1950), habrá de completar este programa mínimo con otras tantas. En la obra elegida libremente por el alumno y preparada/s íntegramente por él se aplicarán los criterios de evaluación correspondientes, al igual que en el resto. *Los contenidos en cuanto a Técnica y Técnica Aplicada están centrados en resolver las necesidades/carencias del alumno/a en estos aspectos y pueden representar un trabajo previo enfocado hacia un mayor desarrollo técnico en paralelo con el estudio del Repertorio.*	

5 Activitats formatives
Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials
Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Classe presencial *Clase presencial*	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. *Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.*	A, B, C, D, E, G, H	50
Classes pràctiques *Clases prácticas*	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. *Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.* *Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.*	E, G, I	10
Exposició treball en grup *Exposición trabajo en grupo*	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. *Aplicación de conocimientos interdisciplinares.*		
Tutoria *Tutoría*	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, talleres, lectures, realització de treballs, projectes, etc. *Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.*		
Avaluació *Evaluación*	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. *Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.*	H, I	15
		SUBTOTAL	75

5.2 Activitats de treball autònom
Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Treball autònom *Trabajo autónomo*	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.*	A, B, C, D, E, G, H	500
Estudi pràctic *Estudio práctico*	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.*	E, G, I	10
Activitats complementàries *Actividades complementarias*	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... *Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias...*	E, G, I	15
		SUBTOTAL	525

TOTAL	600

6 Sistema d'avaluació i qualificació
Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació
Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ *INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN*	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) *Porcentaje otorgado (%)*
La nota final del curs serà la resultant d'aplicar els percentatges ací exposats. Tant per a la primera com per a la segona convocatòria. Les Rúbriques a utilitzar són les que consten com a Annexos al final d'aquesta Guia.		
1. Classes individuals (avaluació contínua) -Assistència a classe: 10 % (fins al 90 % de les classes) -Rendiment amb el professor: 20 %	1. A, B, C, D, E, G, H	1. 30%
2. Exàmens i Audicions: 70 %	2. A, B, C, D, E, F, G, H, I, K	2. 70%
La nota final del curso será la resultante de aplicar los porcentajes aquí expuestos. Tanto para la primera como para la segunda convocatoria. La Rúbrica que se utilizará, es la que consta como Anexos al final de esta Guía.		
1. Clases individuales (evaluación continua) *-Asistencia a clase: 10 % (hasta el 90 % de las clases)* *-Rendimiento con el profesor: 20 %*	*1. A, B, C, D, E, G, H*	*1. 30%*
2. Exámenes y Audiciones: 70 %	*2. A, B, C, D, E, F, G, H, I, K*	*2. 70%*

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega
Criterios de evaluación y fechas de entrega

CONSIDERACIONS GENERALS:

Per a superar el curs, s'ha d'aprovar cadascun dels apartats exposats més a baix, ja siga en 1ª o en 2ª convocatòria.

6.2.1. Consideracions sobre l'assistència a classe:

El límit màxim de faltes serà de 5 al llarg de tot el curs. Superar-les comporta la pèrdua de l'avaluació contínua, punt 1 de l'apartat 6.1.

Les faltes justificades, no compten com a faltes. Es consideren faltes justificades les originades per motius mèdics, exàmens oficials o assistència a proves d'orquestra, sempre que es prove amb document oficial. En aquests casos, l'alumne haurà d'entregar al professor aquest document en un termini màxim de 15 dies a comptar des del dia de la falta. El professor, al seu criteri, podrà considerar altres motius de força major com a justificables.

Es tindrà en compte l'actitud receptiva i el progrés durant el curs.

L'avaluació serà anual. El període d'exàmens per a la primera convocatòria serà:
1. Primer semestre, del 20 al 31 de gener de 2025, ambdós inclosos.
2. Segon semestre, del 2 al 13 de juny de 2025, ambdós inclosos.

El període d'exàmens per a la segona convocatòria, tant del primer com del segon semestre, serà del 16 de juny al 18 de juliol de 2025.
No obstant això, durant el curs els professors podran realitzar controls en classe, previ avís.

Les avaluacions es podran realitzar amb l'assistència d'altres professors de l'assignatura i/o la resta del Departament i es podran unificar criteris de qualificació entre els mateixos, sent el professor de l'alumne qui atorgue la qualificació final. Es podrà decidir la interrupció anticipada de l'actuació de l'examinand.

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències transversals, generals i específiques definides per a estos estudis.

Es podran realitzar 2 controls tècnics durant el curs, un a mitjan gener i un altre a final de maig, a més dels exàmens de cada semestre.

APARTAT 1. ESCALES

Flesch, Galamian, Gilels, Sevcik
Tonalitat: a sort (d'una selecció comunicada prèviament entre les escales d´aquest curs i les dels cursos anteriors): La b M, Re b M (Do # M), sol # m (la b m), si b m (la # m), Sol b M (Fa # M), mi b m (re # m)
Simples i arpegis: 3 octaves, terceres quebrades, cromàtica
Dobles: 6.es, 8.es, 3.es, 10.es, dobles quebrades, 8.es digitades, altres intervals (4.es, 5.es,…)
Uns altres: harmònics, tons sencers
Tempo: lliure
La distribució de tonalitats per cursos és orientativa
Les escales menors s'entenen en la seua variant melòdica, sempre que siga possible
Es recomana especialment el treball combinat amb colps d'arc

Exàmens 1r o 2.n Semestre: 1 escala M i una altra m a sort, de la selecció comunicada prèviament, de memòria.

APARTAT 2. REPERTORI

1r Semestre: del 18 al 31 de gener de 2024, tots dos inclosos.
Contingut: 2 obres completes de estils diferents. Este examen serà de caràcter voluntari i tindrà una duració no superior als 45 m.
Si se supera el I Semestre, la qualificació formarà mitjana amb la del II. Si no se supera, la recuperació s'efectuarà afegint el seu contingut al de l'examen del II.
2n Semestre: del 29 de maig al 10 de juny de 2024, tots dos inclosos.
Contingut: almenys 2 obres completes més d'estils diferents, entre si i als anteriors. Aquest examen tindrà una duració no superior als 60 m.
Entre les obres presentades als 2 exàmens hauran de estar obligatòriament 1 Sonata/Partita de J.S. Bach per a violí sol i 1 dels Concerts per a violí i orquestra de W. A. Mozart nº 4 KV 218 o nº 5 KV 219.

Per a superar el curs, és necessari aprovar cadascun dels Apartats per separat.
Almenys una de les obres presentades entre ambdós semestres haurà de ser interpretada completament de memòria.

La presentació en segona convocatòria comprèn la totalitat dels continguts del curs, o una selecció dels mateixos efectuada pel professor.

El grau d'aprenentatge aconseguit per l'alumne s'expressarà en qualificació numèrica en tota la Unió Europea, seguint una escala de 0 a 10, amb un decimal, a la que es podrà adjuntar la seua corresponent qualificació qualitativa:

CURS ACADÈMIC,	VALOR PROPOSAT
0 – 4,9	Suspens (SS)
5,0 – 6,9	Aprovat (AP)
7,0 – 8,9	Notable (NT)
9,0 – 10	Excel·lent (SB)

Criteris d'avaluació:

1. Desenvolupar els factors tècnics, corporals i interpretatius que concorren en l'execució.
2. Executar exercicis i estudis tècnics avançats que demostren la capacitat d'autoaprenentatge.
3. Consolidar l'autonomia en la resolució de problemes i dificultats tècniques que apareixen en els estudis i obres de la programació.
4. Dominar la lectura explícita de la partitura on s'inclouen: afinació, frasege, articulació, dinàmica, agògica, color tímbric, etc.
5. Utilitzar l'anàlisi com a ferramenta fonamental en la interpretació.
6. Usar convenientment les tècniques de conscienciació corporal, autodomini i un comportament correcte en la presentació davant del públic.
7. Demostrar la qualitat en la realització dels exercicis, estudis i obres.
8. Interpretar en classe i en públic obres d'èpoques, estils i gèneres diferents.
9. Demostrar la competència tant en classe com davant del públic en l'ús de la memorització com un hàbit d'estudi imprescindible per al desenvolupament del poder de concentració, d'autocontrol i d'interiorització de la música.

***CONSIDERACIONES GENERALES**:*

Para superar el curso, se tiene que aprobar cada uno de los apartados expuestos más abajo, ya sea en 1ª o en 2ª convocatoria.

6.2.1. Consideraciones sobre la asistencia a clase:

El límite máximo de faltas es de 5 a lo largo de todo el curso. Superarlas conlleva la pérdida de la evaluación continua, punto 1 del apartado 6.1.

Las faltas justificadas no cuentan como faltas. Se considerarán faltas justificadas las originadas por motivos médicos, exámenes oficiales o asistencia a pruebas de orquesta, siempre que se pruebe con documento oficial. En estos casos, el alumno deberá entregar al profesor dicho documento en un plazo máximo de 15 días a contar desde el día de la falta. El profesor, a su criterio, podrá considerar otros motivos de fuerza mayor como justificables.

Se tendrá en cuenta la actitud receptiva y el progreso durante el curso.

La evaluación será anual. El período de exámenes para la primera convocatoria será:
1. Primer semestre, del 20 al 31 de enero de 2025, ambos incluidos.
2. Segundo semestre, del 2 al 13 de junio de 2025, ambos incluidos.

El período de exámenes para la segunda convocatoria, tanto del primero como del segundo semestre, será 16 de junio al 18 de julio de 2025, ambos incluidos.
No obstante, durante el curso los profesores podrán realizar controles en clase, previo aviso.

La evaluación final del curso se podrá realizar con la asistencia de otros profesores de la asignatura y/o el resto del Departamento y se podrán unificar criterios de calificación entre los mismos, siendo el profesor del alumno quien otorgue la calificación final. Se podrá decidir la interrupción anticipada de la actuación del examinando.

La evaluación del proceso de aprendizaje del estudiante se basará en el grado y nivel de adquisición y consolidación de las competencias transversales, generales y específicas definidas para estos estudios.

Se podrán realizar 2 controles técnicos durante el curso, uno a mediados de enero y otro a final de mayo, además de los exámenes de cada Semestre.

APARTADO 1. ESCALAS

Flesch, Galamian, Gilels, Sevcik
Tonalidad: a suerte (de una selección comunicada previamente entre las escalas de este curso y las de los cursos anteriores): La b M, Re b M (Do # M), sol # m (la b m), si b m (la # m), Sol b M (Fa # M), mi b m (re # m)
Simples y arpegios: 3 octavas, terceras quebradas, cromática
Dobles: 6ª.s, 8ª.s, 3ª.s, 10ª.s, dobles quebradas, 8ª.s digitadas, otros intervalos (4ª.s, 5ª.s,…)
Otros: armónicos, tonos enteros
Tempo: libre
La distribución de tonalidades por cursos es orientativa
Las escalas menores se entienden en su variante melódica, siempre que sea posible
Se recomienda especialmente el trabajo combinado con golpes de arco.

Exámenes I o II Semestre: 1 escala M y otra m a suerte, de la selección comunicada previamente, de memoria.

APARTADO 2. REPERTORIO

Período de exámenes:
1r Semestre: del 18 al 31 de enero de 2024, ambos incluídos.
Contenido: 2 obras completas en estilos diferentes. Este examen será de carácter voluntario y tendrá una duración no superior a 45 m.
Si se supera el I Semestre, la calificación formará media con la del II. Si no se supera, la recuperación se efectuará añadiendo su contenido al del examen del II.
2º Semestre: del 29 de mayo al 10 de junio de 2024, ambos incluidos.
Contenido: al menos 2 obras completas más de estilos diferentes, entre sí y a los anteriores. Este examen tendrá una duración no superior a los 60 m.
Entre las obras presentadas a los 2 exámenes habrán de estar obligatoriamente 1 Sonata/Partita de J.S. Bach para violín solo y 1 de los Conciertos para violín y orquesta de W. A. Mozart nº 4 KV 218 o nº 5 KV 219.

Para superar el curso es necesario aprobar cada uno de los Apartados por separado.
Al menos una de las obras presentadas entre ambos Semestres habrá de ser interpretada completamente de memoria.
La presentación en segunda convocatoria comprende la totalidad de los contenidos del curso, o una selección de los mismos efectuada por el profesor.

El grado de aprendizaje alcanzado por el alumno se expresará en calificación numérica en toda la Unión Europea, siguiendo una escala de 0 a 10, con un decimal, a la que se podrá adjuntar su correspondiente calificación cualitativa:

CURSO ACADÉMICO,	*VALOR PROPUESTO*
0 – 4,9	*Suspenso (SS)*
5,0 – 6,9	*Aprobado (AP)*
7,0 – 8,9	*Notable (NT)*
9,0 – 10	*Sobresaliente (SB)*

Criterios de evaluación:

1. *Desarrollar los factores técnicos, corporales e interpretativos que concurren en la ejecución.*
2. *Ejecutar ejercicios y estudios técnicos avanzados que demuestren la capacidad de autoaprendizaje.*
3. *Consolidar la autonomía en la resolución de problemas y dificultades técnicas que aparecen en los estudios y obras de la programación.*
4. *Dominar la lectura explícita de la partitura donde se incluyen: afinación, fraseo, articulación, dinámica, agógica, color tímbrico, etc.*
5. *Utilizar el análisis como herramienta fundamental en la interpretación.*
6. *Usar convenientemente las técnicas de concienciación corporal, autodominio y un comportamiento correcto en la presentación delante del público.*
7. *Demostrar la calidad en la realización de los ejercicios, estudios y obras.*
8. *Interpretar en clase y en público obras de épocas, estilos y géneros diferentes.*
9. *Demostrar la competencia tanto en clase como ante el público en el uso de la memorización como un hábito de estudio imprescindible para el desarrollo del poder de concentración, de autocontrol y de interiorización de la música.*

6.3 **Sistemes de recuperació**
Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)
Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

Aquells alumnes dels quals el número de faltes siga de 5 o menys, disposaran d'una segona convocatòria per a la que se seguirà el mateix procediment que per a la primera.

Aquells alumnes que acumulen al llarg del curs més de 5 faltes, hauran de realitzar un examen amb el contingut següent:

-1 Sonata/Partita de J.S. Bach.
-1 dels Concerts per a violí i orquestra de W.A. Mozart nº 4 KV 218 o nº 5 KV 219.
-Una selecció, efectuada pels professors de l'especialitat i comunicada prèviament a l'alumne, del conjunt mínim de 12 obres descrit en l'apartat 4 que l'alumne haurà d'acreditar haver estudiat i que presentarà completes a l'examen a més de les 2 anteriors. La dita selecció s'ajustarà a un llistat orientatiu que es facilitarà a l'alumne. Si els professors ho consideraren convenient o necessari, l'examen podria dividir-se en més d'una sessió en dies diferents.

2 de les obres presentades haurà de ser interpretada completament de memòria, o l'alumnat no podrà ser avaluat.

Si l'alumne vol comptar amb la professora de Repertori amb Piano per al dit examen, haurà d'assajar amb ella en el termini i forma que esta determine.

Aquellos alumnos cuyo número de faltas sea de 5 o menos, dispondrán de una segunda convocatoria para la que se seguirá el mismo procedimiento que para la primera.

Aquellos alumnos que acumulen a lo largo del curso más de 5 faltas, habrán de realizar un examen con el contenido siguiente:

-1 Sonata/Partita de J.S. Bach.
-1 de los Conciertos para violín y orquesta de W.A. Mozart nº 4 KV 218 o nº 5 KV 219.
-Una selección, efectuada por los profesores de la especialidad y comunicada previamente al alumno, del conjunto mínimo de 12 obras descrito en el apartado 4 que el alumno deberá acreditar haber estudiado y que presentará completas al examen además de las 2 anteriores. Dicha selección se ajustará a un listado orientativo que se facilitará al alumno. Si los profesores lo consideraran conveniente o necesario, el examen podría dividirse en más de una sesión en días diferentes.

2 de las obras presentadas habrá de ser interpretada completamente de memoria, o el alumnado no podrá ser evaluado.

Si el alumno quiere contar con la profesora de Repertorio con Piano para dicho examen, habrá de ensayar con ella en el plazo y forma que ésta determine.

7 Bibliografia
Bibliografía

LLIBRES DE LECTURA RECOMANADA/*LIBROS DE LECTURA RECOMENDADA*

APPLEBAUM, S. & LINDSAY, T. (1986) *The art and science of string performance*. Sherman Oaks, EE.UU.: Alfred Music Publishing.
AUER, L. (1921) *Violin Playing as I teach it*. New York: Barnes & Noble Publishing Co.
BLUM, DAVID (2000) El arte del cuarteto de cuerda (El Cuarteto Guarneri en conversación con David Blum). Barcelona: Idea Books, S.A.
BLUM, DAVID (2000) Casals y el arte de la interpretación. Barcelona: Idea Books, S.A.
BOYDEN, DAVID D. (1990) *The History of Violin Playing from Its Origins to 1761*. Clarendon Press.
BRON, ZAKHAR (1998) *Etüden-kunst. Eine Etüdensammlung für Violine*. Berlin: Ries & Erler.
BURNEY, CH. (2014) Viaje musical por Francia e Italia en el Siglo XVIII. Barcelona: Editorial Acantilado.
CAPET, L. (1925) *La Technique Supérieur de l'Archet*. París: Editions Maurice Senart.
CARDÚS ROSELL, C. (1996) Estructura y sonoridad de los instrumentos de arco: el arco y el violín, pieza por pieza. Madrid: Real Musical.
CLAUDIO PORTALES, J. (1999) El Arte del Violín. Madrid: Ed. Musicales Mega, S.L.
CLAUDIO PORTALES J. & ALMANSA, E. & MARTÍN, W (2002) Master Formación (violín). Editorial Master Formación.
COPLAND, A. (1994) Cómo escuchar música. Fondo de Cultura Económica.
DAY, T. (2006) Un siglo de música grabada: escuchar la Historia de la Música. Alianza Editorial.
DIE MUSIK IN GESCHICHTE UND GEGENWART (MGG). Kassel: Bärenreiter/Metzler.
FISCHER, S. (2004) *Practice (250 step-by-step practice methods)*. London: Edition Peters.
FLAMMER, A. & TORDJMANN, G. (1991) El violín. Barcelona: Editorial Labor.
FLESCH, C. (1911) *Urstudien* (Estudios básicos). New York: Carl Fischer Ed.
(1939) *The Art of Violin Playing*. New York: Carl Fischer Ed.
(1995) El problema del sonido en el violín. Madrid: Real Musical.
FUENTES, P. & CERVERA, J. (1989) Pedagogía y Didáctica para músicos. Valencia: Editorial Piles.
GALAMIAN, I. (1984) Interpretación y Enseñanza del Violín. Madrid: Ediciones Pirámide
GEMINIANI, F. (1752) *The Art of Violin Playing*. Londres.
GERLE, R. (1983) *The art of practising the violin*. Londres: Stainer and Bell.
GOMEZ ALVADALEJO, A. & HERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, J. J. Guía para el diseño y elaboración de la Programación y de la Unidad Didáctica. Editorial Master Formación.
GUASPARI-TZAVARAS, R. & WARREN, L. (1999) *Music of the Heart* (50 violines). Mondadori.
HARNONCOURT, N. (2003) El Diálogo Musical: reflexiones sobre Monteverdi, Bach y Mozart. Ediciones Paidós Ibérica.
(2006) La música como discurso sonoro. Acantilado.
HAVAS, K. (1961) *A new approach to violin playing*. Londres: Ed. Bosworth.
(1992). El miedo al escenario. Causas y soluciones. Buenos Aires: Ediciones Cuerdas al Aire.
HERRANDO, J. (1756) Arte y puntual explicación del modo de tocar el violín con perfección y facilidad…París.
HOPPENOT, D. (1991) El violín interior. Madrid: Real Musical.
JAFFA, M. (2004) Cómo tocar el violín. Madrid: Edaf.
KLEIN-VOGELBACH, S. (2010) Interpretación musical y postura corporal. Ediciones Akal.
LAWSON, C. (2003) *The Cambridge companion to the orchestra*. Cambridge University Press.
LAWSON, C. & STOWELL, R. (2005) La interpretación histórica de la música. Alianza Editorial.
MANÉN, J. (1958) El violín. Barcelona: Editorial Labor.
MARTENS, F. H. (2012) *Violin mastery: talks with master violinists and teachers*. Tredition GmbH, Hamburgo.
MARTIN, W. (2002) Historia, literatura, pedagogía y cultura del violín.Temario completo para oposiciones. Musicalis.
MENUHIN, Y. (1987) Seis lecciones con Yehudi Menuhin, versión española de Alicia Santos. Madrid: Real Musical.
MENUHIN, Y. & PRIMROSE, W. (1976) *Violin and viola*. Boosey and Hawkes.
MOZART, L. (1755) *Versuch einer gründlichen Violinschule*. Salzburgo.
ONDRICECK & MITTELMANN (1909) *Neue Methode zur Erlangung der Meistertechnik des Violinspiels auf anatomisch-physiologischer Gründlag*. Wien.
PASQUALI, G. & PRINCIPE, R. (1952) El violín. Manual de cultura y didáctica violinística. Buenos Aires: Editorial Ricordi Americana.
RAMOS MEJÍA, C. M. (1947) La dinámica del violinista. Buenos Aires: Ricordi.
RICCI, R. (1988) *Left-Hand Violin Technique.* Nueva York: Ed. G. Schirmer
(2007) *Ricci on Glissando. The Shortcut to Violin Technique.* Indiana University Press

RINK, J. (2006) La interpretación musical. Alianza Editorial.
ROHMER, E. (2000) De Mozart en Beethoven: ensayo sobre la noción de profundidad en la música. Ardora Ediciones, S.L.
SCHWARZ, B. (1983) Grandes maestros del violín: de Corelli y Vivaldi a Stern, Zukerman y Perlman. Simon and Schuster.
SEVCIK, O. (1901) *School of Violin Technique*. Editorial Bosworth. Londres, 2000.
SILVELA, Z. (2003) Historia del violín. Entrelineas-Grupo Hispano Editores.
STOWELL, R. (1990) *Violin technique and performance practice in late eighteenth and early nineteenth century*. Cambridge University Press.
(1992) *The Cambridge Companion to the violin*. Cambridge University Press.
(2001) *The early violin and viola: a practical introduction*. Cambridge University Press.
SPRINTZ, D. (2003, 2005, 2007) El Violín Contemporáneo. Sevilla: Editorial Musicalbero.
STRANGE, P. & STRANGE, A. (2001) *The contemporary violin: extended performance techniques*. University of California Press.
THE NEW GROVE DICTIONARY OF MUSIC AND MUSICIANS. Macmillan Publishers. United Kingdom, 2001.
ZAMACOIS, J. (1960) Curso de Formas Musicales. Barcelona: Editorial Labor.

REVISTES/*REVISTAS*

-ASTA Journal
-Doce Notas
-Fiddler Magazine
-Journal of Music Theory Pedagogy
-Léeme
-Música y Educación
-Quodlibet
-Strings Magazine
-The Strad

PÀGINES WEB/*PÁGINAS WEB*

www.fiddle.com
www.sulponticello.com
www.theviolinsite.com
www.violinist.com

ANNEXES/ANEXOS

RÚBRICA CLASSE

RÚBRICA CLASSE		EXCEL·LENT	MOLT ADEQUAT	ADEQUAT	POC ADEQUAT	NO ADEQUAT
Treball a casa	Treball Autònom (10%)	Ha seguit totes les indicacions del professor.	Ha treballat, ho comprèn, però encara necessita millorar.	Ha treballat, però no ha comprés la manera correcta.	No treballa correctament i no segueix les pautes marcades.	No ha treballat.
	Repertori Setmanal (5%)	Ha preparat escales, estudis i obres.	Ho ha treballat tot menys 1 cosa.	Ha treballat la meitat del repertori.	Ha treballat molt poc el repertori.	No ha treballat res.
TÈCNICA	POSTURA (5%)	Manté una postura harmoniosa i flexible.	Postura correcta però te algun element de tensió.	Necessita un treball específic en alguna part del cos.	Necessita treball específic en diverses parts del cos.	Te deficiències generals (violí, SD, SE i equilibri).
	SISTEMA DRET (20%)	Manté una soltura total, que li permet dominar a la perfecció els colps d'arc, produint un so clar i dominant les diferents textures.	Bona flexibilitat però necessita soltar més els dits de la MD, domina la majoria de colps d'arc i té un so clar però li falten matisos.	Falta flexibilitat, mostra deficiències en alguns colps d'arc i el so està un poc brut però té matisos.	Falta flexibilitat als dits de la MD i monyica, no domina els colps d'arc bàsics i té un so brut i amb pocs matisos.	Sistema Dret massa rígid que li impedeix utilitzar amb normalitat els colps d'arc. Sona brut i saturat.
	SISTEMA ESQUERRE (20%)	Afinació perfecta. Mostra solvència i fluïdesa a l'hora de realitzar els canvis de posició i domina els diversos tipus de vibrat i els elegeix amb coherència.	Bona afinació amb un percentatge mínim de desafinació. Domina els canvis de posició però sonen tensos. Coneix els tipus de vibrat però no els domina completament.	Té problemes d'afinació en certs passatges. Domina els canvis de posició però no sempre els encerta i no coneix els tipus de vibrat i no els domina.	Hi han problemes d'afinació en diversos passatges. Canvis de posició massa durs i desafinats. Mostra dificultat i tensió a l'hora de vibrar.	Té problemes d'afinació generals. Ma rígida que impedeix els canvis de posició amb un mínim de qualitat Es incapaç de vibrar amb fluïdesa.
Interpretació	Musicalitat (10%)	Manté un discurs musical coherent, original i amb personalitat.	Discurs musical coherent però poc original.	Discurs musical fred però correcte.	Interpretació incoherent i amb accents no escrits.	Discurs musical dur i amb molts colps.
Classe	Aprofitament Treball amb professor (30%)	Es mostra participatiu, receptiu i ha assolit completament les indicacions.	Es mostra participatiu i receptiu però no ha assolit les indicacions completament.	Es mostra participatiu però no aconsegueix comprendre les indicacions.	Es mostra participatiu però no demostra interès en seguir les indicacions.	No mostra interès ni intenció en seguir les indicacions.

RÚBRICA EXAMENS i AUDICIONS

MEMÒRIA	SÍ	NO, i no pot continuar sent avaluat

RÚBRICA EXAMENS i AUDICIONS		EXCEL·LENT	MOLT ADEQUAT	ADEQUAT	POC ADEQUAT	NO ADEQUAT
TÈCNICA	POSTURA (5%)	Manté una postura harmoniosa i flexible.	Postura correcta però te algun element de tensió.	Necessita un treball específic en alguna part del cos.	Necessita treball específic en diverses parts del cos.	Te deficiències generals (violí, SD, SE i equilibri).
	SISTEMA DRET (10%)	Manté una soltura total, que li permet dominar a la perfecció els colps d'arc.	Bona flexibilitat però necessita soltar més els dits de la MD, domina la majoria de colps d'arc	Falta flexibilitat, mostra deficiències en alguns colps d'arc.	Falta flexibilitat als dits de la MD i monyica i no domina els colps d'arc bàsics.	Sistema Dret massa rígid que li impedeix utilitzar amb normalitat els colps d'arc.
	SO (15%)	Produeix un so clar i amb diferents textures.	Té un so clar però li falten matisos.	El so està un poc brut però té matisos.	Té un so brut i amb pocs matisos.	Sona brut i saturat.
	SISTEMA ESQUERRE (10%)	Mostra solvència i fluïdesa a l'hora de realitzar els canvis de posició i domina els diversos tipus de vibrat i els elegeix amb coherència.	Domina els canvis de posició però sonen tensos. Coneix els tipus de vibrat però no els domina completament.	Domina els canvis de posició però no sempre els encerta i no coneix els tipus de vibrat i no els domina.	Canvis de posició massa durs i desafinats. Mostra dificultat i tensió a l'hora de vibrar.	Ma rígida que impedeix els canvis de posició amb un mínim de qualitat Es incapaç de vibrar amb fluïdesa.
	AFINACIÓ (15%)	Afinació perfecta.	Bona afinació amb un percentatge mínim de desafinació.	Té problemes d'afinació en certs passatges.	Hi han problemes d'afinació en diversos passatges.	Té problemes d'afinació generals.
INTERPRETACIÓ	Musicalitat (10%)	Manté un discurs musical coherent, original i amb personalitat.	Discurs musical coherent però poc original.	Discurs musical fred però correcte.	Interpretació incoherent i amb accents no escrits.	Discurs musical dur i amb molts colps.
	Tempo (5%)	Porta un Tempo estable i coherent.	Tempo estable però no coherent.	Tempo coherent però inestable.	Tempo no coherent i inestable.	Continus erros de mesura.
	Continuïtat (15%)	Domina a la perfecció el repertori i no hi han dubtes.	Domina el repertori però ha tingut alguna imprecisió.	Falta de seguretat en la interpretació amb mes de 5 accidents.	Interpretació amb nombroses imprecisions i dubtes.	Falta de continuïtat al discurs musical.
	Memòria (10%)	Ha tocat tot de memòria i sense dubtes.	Ha tocat 1 obra de memòria sense dubtes o diverses amb algun dubte.	Ha tocat 1 obra de memòria i hi ha dubtes.	Ha tocat de memòria i no està segur, hi han diverses equivocacions.	Ha tocat de memòria però s'ha parat diverses vegades.

RÚBRICA EXAMENS ESCALES

MEMÒRIA	SÍ	NO, i no pot continuar sent avaluat

RÚBRICA EXAMEN ESCALES		EXCEL·LENT	MOLT ADEQUAT	ADEQUAT	POC ADEQUAT	NO ADEQUAT
TÈCNICA	POSTURA (5%)	Manté una postura harmoniosa i flexible.	Postura correcta però te algun element de tensió.	Necessita un treball específic en alguna part del cos.	Necessita treball específic en diverses parts del cos.	Te deficiències generals (violí, SD, SE i equilibri).
	SISTEMA DRET (15%)	Manté una soltura total, que li permet dominar a la perfecció els canvis de corda i de direcció.	Bona flexibilitat però necessita soltar més els dits de la MD, s'escapa algun tiró en canvi de corda o de direcció.	Falta flexibilitat, mostra deficiències en canvis de corda i de direcció.	Falta flexibilitat als dits de la MD i monyica i no domina canvis de corda ni de direcció.	Sistema Dret massa rígid que li impedeix utilitzar amb normalitat els canvis de corda.
	SO (15%)	Produeix un so clar i estable.	Té un so clar però li falta estabilitat.	El so està un poc brut.	Té un so brut i amb colps.	Sona brut i saturat.
	SISTEMA ESQUERRE (15%)	Mostra solvència i fluïdesa a l'hora de realitzar els canvis de posició.	Domina els canvis de posició però sonen tensos.	Domina els canvis de posició però no sempre els encerta.	Canvis de posició massa durs i desafinats.	Ma rígida que impedeix els canvis de posició amb un mínim de qualitat.
	AFINACIÓ (30%)	Afinació perfecta.	Bona afinació amb un percentatge mínim de desafinació.	Té problemes d'afinació en certs moments.	Hi han problemes d'afinació en diversos moments.	Té problemes d'afinació generals.
EXECUCIÓ	Continuïtat (20%)	Domina a la perfecció les escales i no hi han dubtes.	Domina les escales però ha tingut alguna imprecisió.	Falta de seguretat en l'execució amb més de 3 accidents.	Ha tocat amb més de 5 accidents.	Falta de continuïtat amb diverses interrupcions.